

N á l e ž i t o s t i,

ktoré musí obsahovať výročná správa politickej strany a politického hnutia za rok 2023, predkladaná Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán

I.

Náležitosti výročnej správy politickej strany/politického hnutia sú upravené v § 30 ods. 2 zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o politických stranách“), podľa ktorého musí výročná správa obsahovať:

A) Účtovnú závierku overenú audítorm, určeným Slovenskou komorou audítorov žrebom zo zoznamu audítorov.

*Podľa § 20 ods. 6 zákona o politických stranách je politická strana **povinná účtovať v sústave podvojného účtovníctva** podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).*

Podľa § 17 ods. 3 zákona o účtovníctve v sústave podvojného účtovníctva účtovnú závierku tvorí súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky.

Za účtovnú závierku sa považuje vyplnené **záväzné tlačivo pre účtovnú závierku neziskovej účtovnej jednotky v sústave podvojného účtovníctva, vydané Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Politická strana je povinná vypracovať a predložiť účtovnú závierku na uvedenom záväznom tlačive **aj v prípade, ak v príslušnom roku nemala žiadne príjmy, ani výdavky.****

Audítora pre politickú stranu určuje Slovenská komora audítorov žrebom zo zoznamu audítorov, ktorí pred žrebovaním prehlásia, že nemajú konflikt záujmov s vykonaním uvedeného auditu v politických stranách.

Politická strana je povinná uzatvoriť zmluvu o audite s vyžrebovaným audítorm, a za týmto účelom sa s audítorm dohodnúť na zmluvných podmienkach. Nedosiahnutie dohody s vyžrebovaným audítorm nie je dôvodom na určenie náhradného audítora, ani iný náhradný postup.

Audítorm overujúci účtovnú závierku má právo žiadať od štatutárneho orgánu politickej strany všetky potrebné doklady a informácie potrebné na vykonanie auditu.

B) Informáciu o finančnej situácii politickej strany najmenej za dve bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia, t. j. za rok 2021 a 2022.

C) Informáciu o udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa, t. j. po 31. decembri 2023.

Ustanovenie tejto náležitosti výročnej správy v zákone o politických stranách vychádza z § 20 ods. 1 písm. b) zákona o účtovníctve.

Za udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa možno považovať také udalosti, ktoré nastali po 31. decembri roka, za ktorý sa predkladá výročná správa a významne ovplyvnia budúcu hospodársku a finančnú situáciu politickej strany. Tento vplyv môže byť kladný aj záporný.

Hľadisko významnosti situácie je potrebné v súlade s § 17 ods. 9 zákona o účtovníctve sledovať podľa toho, či uvedenie alebo neuvedenie danej udalosti ovplyvní úsudok a rozhodovanie používateľa (čitateľa výročnej správy). Pri posudzovaní významnosti je nutné prihliadať aj na veľkosť daného subjektu. Iná udalosť bude významná pre politickú stranu, ktorá má za účtovné obdobie obrat 332 eur a iná udalosť bude významná pri obrate 1,65 mil. eur.

Udalosti osobitného významu sú také udalosti, ktoré nie sú bežné v danej činnosti. Môže ísť o situácie ako napríklad požiar, krádež, poskytnutie neobvykle veľkého daru a podobne.

D) Informáciu o návrhu na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty.

Ustanovenie tejto náležitosti výročnej správy v zákone o politických stranách vychádza z § 20 ods. 1 písm. f) zákona o účtovníctve.

Návrhom na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty sa rozumie návrh, ktorý bude predložený príslušnému orgánu politickej strany na schválenie. Návrh by mal ustanoviť konkrétne oblasti, na ktoré bude zisk použitý alebo akým spôsobom sa vysporiada strata.

E) Prehľad o príjmoch strany v členení podľa § 22 ods. 1 zákona o politických stranách.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o politických stranách, príjmami politickej strany môžu byť len:

- a) príjmy z členských príspevkov,*
- b) príjmy z darov a iných bezodplatných plnení,*
- c) príjmy z dedičstva,*
- d) príjmy z predaja alebo prenájmu jej hnutel'ného majetku alebo nehnuteľnosti,*
- e) príjmy z úrokov z vkladov jej prostriedkov v bankách,*
- f) podiely na zisku z podnikania obchodných spoločností,*
- g) výnosy z cenných papierov verejne obchodovateľných na verejnom trhu,*
- h) príjmy z pôžičiek a úverov,*
- i) príspevky zo štátneho rozpočtu,*
- j) iné príjmy z právnych vzťahov a plnení povinností podľa osobitných predpisov.*

Vyššie uvedené členenie príjmov politická strana musí dodržať; v prípade, ak niektorý z nich v roku 2023 nemala, uvedie k príslušnému písmenu nulu.

Zvlášť upozorňujeme na to, aby politické strany neopomínali uvádzať príjmy podľa písm. j), ktorými sú iné príjmy z právnych vzťahov a plnení povinností podľa osobitných predpisov, ako napr. poistné plnenia a podobne.

F) Osobitnú evidenciu príjmov z pôžičiek alebo úverov podľa § 22 ods. 2 zákona o politických stranách.

Politická strana musí v osobitnej evidencii príjmov z pôžičiek alebo úverov uviesť všetky údaje, ktoré zákon v uvedenom ustanovení požaduje, t. j.: dátum prijatia pôžičky alebo úveru, výšku pôžičky alebo úveru, dohodnutý termín splatenia a identifikačné údaje o tom, kto poskytol pôžičku alebo úver v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide fyzickú osobu – podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo a ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla.

G) Osobitnú evidenciu darov a iných bezodplatných plnení podľa § 23 ods. 6 a 7 zákona o politických stranách.

Podľa § 23 ods. 6 zákona o politických stranách **evidencia darov** obsahuje:

- a) *identifikačné údaje o darcovi, a to v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide o fyzickú osobu - podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo, ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla,*
- b) *údaje o predmete darovania, ktorými sú hodnota peňažného daru, presné označenie a hodnotu hnutelnej veci vylučujúce zámenu s inou hnutelnou vecou; ak ide o dar do 5 000 eur, oceňuje sa reálnou hodnotou podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a ak ide o dar nad 5 000 eur, oceňuje sa podľa znaleckého posudku, pri nehnuteľnosti označenie nehnuteľnosti podľa údajov katastra nehnuteľností vrátane určenia hodnoty nehnuteľnosti podľa znaleckého posudku,*
- c) *miesto a dátum uzavretia darovacej zmluvy,*
- d) *údaj o hodnote daru podľa darovacej zmluvy,*
- e) *dátum prijatia daru,*
- f) *číslo platobného účtu darcu vedeného v banke pri peňažnom dare,*
- g) *číslo platobného účtu strany vedeného v banke pri peňažnom dare,*
- h) *vyhlásenie darcu o tom, že nie je osobou podľa § 24 ods. 1 zákona o politických stranách; to neplatí, ak dar nebol prijatý na základe písomnej zmluvy; vyhlásenie môže byť súčasťou písomnej zmluvy.*

Podľa § 23 ods. 7 zákona o politických stranách **evidencia iných bezodplatných plnení** obsahuje:

- a) *identifikačné údaje o poskytovateľovi iného bezodplatného plnenia, a to v rozsahu meno, priezvisko a bydlisko, ak ide o fyzickú osobu, ak ide o fyzickú osobu - podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo, ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla,*
- b) *popis iného bezodplatného plnenia,*
- c) *miesto a dátum uzavretia zmluvy o inom bezodplatnom plnení,*
- d) *údaj o hodnote iného bezodplatného plnenia podľa zmluvy o inom bezodplatnom plnení alebo údaj o hodnote iného bezodplatného plnenia podľa účtovného dokladu, na základe ktorého strana prijala iné bezodplatné plnenie,*

- e) vyčíslenie rozdielu, ktorý vznikol pri prijatí iného bezodplatného plnenia,
- f) dátum prijatia iného bezodplatného plnenia,
- g) vyhlásenie poskytovateľa iného bezodplatného plnenia o tom, že nie je osobou podľa § 24 ods. 1 zákona o politických stranách; to neplatí, ak iné bezodplatné plnenie nebolo prijaté na základe písomnej zmluvy.

Dávame do pozornosti, že aj v prípade týchto evidencií politická strana musí uviesť **všetky údaje**, ktoré zákon uvádza v príslušných ustanoveniach.

Nepredkladajte darovacie zmluvy alebo zmluvy o iných bezodplatných plneniach a neuvádzajte osobné údaje o darcoch nad rámec zákona (napr. rodné čísla, dátumy narodenia).

Na tomto mieste Vám dávame do pozornosti, že podľa § 22 ods. 8 zákona o politických stranách, **politická strana môže mať počas jedného volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky príjmy z členských príspevkov, darov, iných bezodplatných plnení, pôžičiek a úverov najviac 3 500 000 eur.**

Ak Štátna komisia zistí, že príjmy politickej strany z členských príspevkov, darov, iných bezodplatných plnení, pôžičiek a úverov počas jedného volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky presiahli sumu 3 500 000 eur, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na základe oznámenia Štátnej komisie túto politickú stranu zapíše v registri strán s dodatkom „v likvidácii“. Dňom zápisu vstupuje politická strana do likvidácie a bude môcť vykonávať iba pôsobnosť súvisiacu so svojím zrušením.

Politická strana je podľa § 22 ods. 5 zákona o politických stranách povinná každoročne najneskôr do 31. marca zverejniť na svojom webovom sídle:

- *zoznam osôb, ktoré prispeli na jej činnosť v roku 2023 peňažným darom alebo členským príspevkom, ktorých suma je vyššia ako dvojnásobok minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou platnej v čase ich prijatia, alebo nepeňažným darom alebo iným bezodplatným plnením, ktorých hodnota je vyššia ako dvojnásobok minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou platnej v čase ich prijatia (v zozname politická strana uvedie výšku peňažného daru alebo členského príspevku, predmet a hodnotu nepeňažného daru alebo iného bezodplatného plnenia, ďalej identifikačné údaje o osobe, ktorá prispela na činnosť politickej strany, v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo, a ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla) alebo*
- *oznámenie o tom, že strana v roku 2023 neprijala vyššie uvedené príspevky.*

Nesplnenie povinnosti podľa § 22 ods. 5 má za následok uloženie pokuty vo výške 5 000 eur.

H) Potvrdenie daňového úradu, zdravotnej poisťovne a Sociálnej poisťovne, že politická strana nemá k 31. decembru 2023 nedoplatok na daniach, nedoplatok na poistnom na zdravotné poistenie a nedoplatok na poistnom na sociálne poistenie a povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie.

Ide o potvrdenie tej príslušnej inštitúcie, v obvode ktorej má politická strana svoje sídlo. Potvrdenie o tom, že politická strana nemá k 31. decembru príslušného roka nedoplatok na poistnom na zdravotné poistenie, politická strana **predkladá od všetkých zdravotných poisťovní** (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Dôvera, UNION).

Dávame do pozornosti, že o vydanie vyššie uvedených potvrdení je potrebné **požiadat' v dostatočnom časovom predstihu**, pretože uvedené inštitúcie majú svoje lehoty na ich vydanie, a že musia byť predložené v **origináli**.

I) Počet členov politickej strany k 31. decembru 2023.

J) Osobitnú evidenciu členských príspevkov podľa § 22 ods. 4 zákona o politických stranách, ktorých suma príspevkov za účtovné obdobie bola vyššia ako je dvojnásobok minimálnej mzdy pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou, ktorá je určená pre príslušné účtovné obdobie.

Politická strana musí v osobitnej evidencii členských príspevkov uviesť všetky údaje, ktoré zákon o politických stranách uvádza v § 22 ods. 4, a to:

- dátum prijatia členského príspevku,
- jeho výšku a
- údaje o členovi strany v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Na tomto mieste Vám dávame do pozornosti, že, podľa § 22 ods. 4 tretej vety zákona o politických stranách, politická strana môže od jedného člena v kalendárnom roku prijať členský príspevok najviac v celkovej sume 10 000 eur.

Nesplnenie tejto povinnosti sa podľa § 22 ods. 4 štvrtej vety uvedeného zákona považuje za prijatie členského príspevku v rozpore so zákonom o politických stranách a bude sankcionované uložením sankcie v sume dvojnásobku príjmu z členského príspevku, prijatého v rozpore so zákonom (§ 31 ods. 10 zákona o politických stranách).

K) Prehľad záväzkov po lehote splatnosti s uvedením identifikačných údajov veriteľa v rozsahu podľa § 22 ods. 2 zákona o politických stranách, výšky záväzku a dôvodu jeho vzniku.

Politická strana musí uviesť každý zo záväzkov jednotlivo a v prehľade musí uviesť:

- identifikačné údaje veriteľa v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide o fyzickú osobu - podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo a ak ide o právnickú osobu, uvádza sa názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresa sídla,
- výška záväzku,
- dôvod vzniku záväzku (napr. zmluva, objednávka, pokuta, odvody a podobne).

Záväzkom po lehote splatnosti sa rozumie záväzok, ktorého lehota splatnosti už uplynula (lehota splatnosti môže byť rôzna podľa dohody medzi zúčastnenými účtovnými jednotkami). Ide o záväzok, ktorý politická strana nezaplatila do konca účtovného obdobia (k 31. decembru 2023) a ostala jej povinnosť tento záväzok zaplatiť.

L) Účtovnú závierku obchodnej spoločnosti, ktorú politická strana založila alebo sa stala jej jediným spoločníkom za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa, alebo vyhlásenie o tom, že v predmetnom kalendárnom roku strana žiadnu obchodnú spoločnosť nezaložila, ani sa v žiadnej obchodnej spoločnosti nestala jediným spoločníkom.

M) Prehľad nákladov na volebnú kampaň vynaložených za jednotlivé druhy volieb v príslušnom roku v členení podľa § 3 ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o volebnej kampani“).

Podľa § 3 ods. 7 zákona o volebnej kampani, politická strana vedie o použití prostriedkov na volebnú kampaň osobitnú evidenciu na účely volebnej kampane v členení:

- a) náklady na úhradu predvolebných prieskumov a volebných prieskumov verejnej mienky,*
- b) náklady na úhradu platenej inzercie alebo reklamy,*
- c) náklady na vysielanie politickej reklamy podľa § 32 ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov,*
- d) náklady na úhradu volebných plagátov,*
- e) náklady obchodnej spoločnosti podľa § 20 ods. 3 a ods. 4 písm. b) až d) zákona o politických stranách,*
- f) cestovné výdavky členov politickej strany a prehľad cestovných náhrad zamestnancov politickej strany podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov,*
- g) prehľad nepeňažných darov a iných bezodplatných plnení, ktorých hodnota sa určuje podľa § 23 ods. 6 a 7 zákona o politických stranách,*
- h) všetky ostatné náklady politickej strany na propagáciu jej činnosti, cieľov a programu.*

Na uchovávanie účtovných dokladov z osobitnej evidencie na účely volebnej kampane sa vzťahujú príslušné ustanovenia zákona o účtovníctve.

N) Správu audítora k ročnej účtovnej závierke, dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou a správu o preverení súladu o hospodárení strany so zákonom o politických stranách a zákonom o volebnej kampani.

Audítor okrem účtovnej závierky podľa odseku 2 písm. a) zákona o politických stranách overuje aj súlad výročnej správy s účtovnou závierkou za to isté účtovné obdobie a vydá k tomu dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou.

Tiež preveruje súlad hospodárenia politickej strany so zákonom o politických stranách a vydá k tomu správu o preverení súladu hospodárenia o hospodárení politickej strany so zákonom o politických stranách a § 3 ods. 7 zákona o volebnej kampani.

O) adresu webového sídla politickej strany.

Politická strana je povinná mať webové sídlo politickej strany na účely zverejňovania údajov podľa § 22 ods. 5, 6 a 7 zákona o politických stranách.

Podľa § 22 ods. 5, 6 a 7 zákona o politických stranách, politická strana je povinná:

- ***do 31. marca 2024 zverejniť na svojom webovom sídle, zoznam osôb, ktoré prispeli na jej činnosť v predchádzajúcom kalendárnom roku peňažným darom alebo členským príspevkom, ktorých suma je vyššia ako dvojnásobok minimálnej mzdy***

zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou platnej v čase ich prijatia, alebo nepeňažným darom alebo iným bezodplatným plnením, ktorých hodnota je vyššia ako dvojnásobok minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou platnej v čase ich prijatia (v zozname politická strana uvedie výšku peňažného daru alebo členského príspevku, predmet a hodnotu nepeňažného daru alebo iného bezodplatného plnenia, ďalej identifikačné údaje o osobe, ktorá prispela na činnosť politickej strany, v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo, a ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla) alebo oznámenie o tom, že politická strana v roku 2023 neprijala príspevky podľa prvej vety,

- *zoznam a oznámenie podľa prvého bodu sprístupňovať na svojom webovom sídle najmenej päť rokov,*
- **do 30 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o pôžičke, zverejniť na svojom webovom sídle, údaje o prijatej pôžičke v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo, a ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla veriteľa, výšku pôžičky, dohodnutý úrok, dobu splatnosti a dátum uzatvorenia zmluvy o pôžičke.**

Zároveň Vás upozorňujeme, že **ak si politická strana vyššie uvedené povinnosti v príslušných lehotách nesplní, Štátna komisia podľa § 31 ods. 9 uvedeného zákona uloží politickej strane pokutu 5 000 eur. Príklady správneho zverejnenia požadovaných údajov na webovom sídle politickej strany sú uvedené v prílohe č. 2.**

P) Zoznam dodávateľov, ktorí politickej strane dodali tovar alebo poskytli službu v roku 2023 v celkovej hodnote vyššej ako 25 000 eur vrátane dane z pridanej hodnoty; v zozname dodávateľov politická strana uvedie celkovú hodnotu dodaného tovaru alebo poskytnutej služby dodávateľom, meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, ak ide fyzickú osobu - podnikateľa, aj obchodné meno a identifikačné číslo a ak ide o právnickú osobu, názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo a adresu sídla.

Q) Zoznam členov výkonného orgánu politickej strany podľa zaregistrovaných stanov s uvedením poradového čísla, mena a priezviska, adresy trvalého pobytu a čísla občianskeho preukazu všetkých členov uvedených v zozname.

II.

Ďalej v nadväznosti na oprávnenie štátnej komisie kontrolovať financovanie politických strán, spolu s výročnou správou predložte aj:

1. **Vyhlásenie** politickej strany, že vo vlastnom mene nepodnikala a neuzatvorila žiadnu zmluvu o tichom spoločenstve (§ 20 ods. 2 zákona o politických stranách).
2. **Vyhlásenie** politickej strany, že obchodná spoločnosť, ktorej zakladateľom je politická strana, nebola a nie je uchádzačom, alebo záujemcom (pri získavaní zákaziek) o účasť na verejnom obstarávaní podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom

obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak je obstarávateľom právnická osoba – verejný obstarávateľ (§ 20 ods. 5 zákona o politických stranách). (*Predkladá iba politická strana, ktorej sa to týka (t. j. strana, ktorá je zakladateľom obchodnej spoločnosti)*)

3. E-mailovú adresu na vybavovanie bežnej komunikácie s politickou stranou a telefónne číslo poverenej kontaktnej osoby.
4. **Vyhlasenie** politickej strany (§ 29 zákona o politických stranách), že nepoužila príspevky zo štátneho rozpočtu na:
 - a) pôžičky a úvery fyzickým osobám alebo právnickým osobám,
 - b) zmluvy o tichom spoločenstve v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka,
 - c) podnikanie obchodnej spoločnosti, ktorú strana založila alebo sa stala jej jediným spoločníkom,
 - d) ručenie za záväzky fyzických osôb alebo právnických osôb,
 - e) darovanie, (*Predkladá iba politická strana, ktorej sa to týka (t. j. politická strana, ktorá v danom kalendárnom roku prijala príspevky zo štátneho rozpočtu)*)